

rolnicze abc

Odmiany zalecane w województwie warmińsko-mazurskim

Rzepak ozimy

W ostatnich latach obserwuje się bardzo duży postęp w hodowli rzepaku ozimego. W Polskim Rejestrze jest już ponad 90 odmian rzepaku formy ozimej, pochodzących zarówno z hodowli polskiej jak i zagranicznej.

**Małgorzata Gazda, COBORU
SDOO we Wróćkowie**

rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Wśród odmian rzepaku ozimego można wyróżnić odmiany populacyjne oraz naborzące ostatnio coraz większego znaczenia odmiany mieszańcowe wykazujące się większym potencjałem plonowania i mniejszymi wymaganiami glebowymi. Dotychczas większy udział w Krajowym Rejestrze miały odmiany populacyjne, w bieżącym roku proporcje te się wyrównały.

Większa efektywność

Duże znaczenie gospodarcze rzepaku wpływa na stały po-

stęp hodowlany w udoskonalaniu tej rośliny. Prowadzone badania dotyczą w szczególności cech jakościowych – zawartości i składu kwasów tłuszczowych, zawartości białka i włókna. Drugą grupę stanowią cechy rolnicze między innymi – wylęganie, podatność na choroby, potrzeby nawozowe i glebowe oraz odporność na warunki stresowe. Efektem postępu hodowlanego jest również wzrost plonowania nowych odmian. Potrzebę hodowania, a następnie testowania i wdrażania nowych odmian wymusza przyjęta przez Parlament Europejski i Radę w roku 2009 dyrektywa dotycząca konieczności wprowadzenia od roku 2014 inte-

growanej uprawy roślin rolniczych, w tym również rzepaku ozimego. W związku z powyższym nowe odmiany powinny charakteryzować się dużą efektywnością w warunkach ograniczonego stosowania środków produkcji, a zwłaszcza w warunkach zmniejszonego nawożenia azotowego i stosowania środków ochrony roślin.

Kilkanaście nowych odmian

W roku 2012 do krajowego rejestru odmian rolniczych wpisano 15 nowych odmian rzepaku ozimego; w tym 4 odmiany populacyjne (DK Cadet, Dual, Juliana, Lohana) i 11 odmian mieszańcowych (Alessio,

Bonanza, DK Exstorm, Hugo, Marathon, Marcopolo, Review, Sherpa, SY Carlo, SY Jerica oraz Tores).

Tak duży zestaw odmian w Krajowym Rejestrze może rodzić pewne problemy przy wyborze tej odpowiedniej odmiany, dla konkretnych warunków gospodarowania. W tym przypadku na przeciw praktyce rolniczej wychodzi Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe i Rolnicze (PDOiR). Jednym z podstawowych zadań PDOiR jest tworzenie Listy Zalecanej Odmian (LZO) w poszczególnych rejonach Polski. Wojewódzki Zespół PDOiR, po szczegółowej analizie wyników prowadzonych doświadczeń w ramach PDOiR, ustala taką listę. LZO tworzą odmiany najbardziej wartościowe, przydatne do uprawy w danym rejonie kraju. Powinna ona być dla rolnika podstawową pomocą przy

doborze odpowiedniej odmiany.

Poniżej w tabeli przedstawiono odmiany rzepaku ozimego zalecane do uprawy na terenie woj. warmińsko-mazurskiego. Zamieszczone są również informacje o przezi-mowaniu odmian. Jest to pro-

cent martwych roślin w poszczególnych odmianach na przestrzeni dwóch ostatnich lat. Dane pochodzą z wielu doświadczeń prowadzonych w kraju na podstawie opracowań Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU).

Typy odmian

Odmiany mieszańcowe – powstają wskutek krzyżowania dwóch linii rodzicielskich. Wykorzystano tu zjawisko heterozji, które przejawia się bujnością, dobrym wigorem, ale przede wszystkim dużym plonem nasion pierwszego pokolenia (F1). W pokoleniu (F2) następuje wyraźny spadek bujności. Odmiany mieszańcowe nadają się do uprawy w różnym środowisku. Wytwarzają silniejszy system korzeniowy i z powodu szybkiego rozwoju początkowego nadają się na opóźnione siewy.

Odmiany populacyjne – potencjał plonowania tych odmian jest z reguły niższy. Uprawa odmian populacyjnych opłaca się w regionach o niższej intensywności uprawy. Dużym plusem odmian populacyjnych jest ich dobra tolerancja na wczesny siew. au

Odmiany rzepaku ozimego – plon nasion i ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe z Listy Zalecanych Odmian na rok 2012, na podstawie wyników Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego i Rolniczego w woj. warmińsko-mazurskim.

Lp.	ODMIANA	Rok wzięcia do LZO	Plon (wzorec – dt/ha odmiany – % wzorca)		Początek kwitnienia Data; liczba dni	Dojrzałość techniczna 2011	Wysokość roślin cm	Przezi-mowanie odmian. Procent martwych roślin (średnia ocen z kraju wg COBORU)	
			2011	2010-2011	2011	2011	2012	2011	2011
	Wzorec		35,8	43,0	07.05	10.07	111	43	18
Odmiany populacyjne									
1.	Monolit	2010	96	97	1	0	119	21	12
2.	Bellevue	2011	102	102	2	0	117	57	22
3.	NK Pegaz	2011	91	97	1	0	114	42	14
4.	Sherlock*	2012	107	-	0	0	117	41	14
Odmiany mieszańcowe									
5.	NK Octans	2010	109	109	1	0	123	48	10
6.	Visby	2010	116	113	0	-1	117	28	8
7.	Abakus	2011	112	113	0	-1	116	26	8
8.	NK Technic	2011	107	109	0	-1	121	47	8
9.	Rohan	2011	121	118	-3	-1	112	31	7
10.	Artoga*	2012	111	-	0	-1	116	38	14
11.	DK Example*	2012	119	-	1	0	121	40	12
12.	ES Mercure	2012	106	105	0	1	119	32	8
Liczba doświadczeń			3	5	3	3	3	9-12	12-15

Wzorec stanowiły odmiany: 2010 r. – Castille, Casoar, Chagali; 2011 r. – Casoar, Chagali, Visby, Artoga
* – odmiany wstępnie rekomendowane na podstawie wyników z doświadczeń PDOiR w województwie warmińsko-mazurskim z jednego roku badań i w oparciu o 2-letnie wyniki badań WGO w procesie rejestracyjnym.

REKLAMA

CHCESZ OTRZYMYWAĆ CO MIESIĄC

rolnicze abc?

Zadzwoń, a powiemy, jak to zrobić! **tel. 89 539 76 63**

52511otbn-u-M

**SZYBKA POŻYCZKA
NA WIOSENNE POTRZEBY**

Dla nowych Klientów nawet 5000 zł

Zadzwoń lub wyślij SMS o treści **M** na numer
600 400 288
Koszt połączenia z tel. kom. i SMS-a wg taryfy operatora

801 777 788
Całkowity koszt połączenia z tel. stacjonarnego: 0,35 zł
www.provident.pl

PROVIDENT

205 szkoleń z wymogów
wzajemnej zgodności

Rolnicy i osoby zatrudnione w leśnictwie, które ubiegają się o przyznanie dopłat unijnych, uczestniczą w systemach jakości, czy produkują żywność w systemie farmer-skim muszą przestrzegać wymogów wzajemnej zgodności. Liczne przepisy i obostrzenia w życiu zawodowym i praktyce rolniczej niejednokrotnie wyznaczają kierunek rozwoju poszczególnych gospodarstw i gałęzi produkcji rolniej. Czy to będzie chów klatkowy kur, czy produkcja roślinna jedno jest pewne – nic nie zwolni rolnika z przestrzegania obo- wiązujących przepisów wzajemnej zgodności.

Znając ciągle potrzebę zwiększania kompetencji producentów rolnych Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie w konsorcjum z Podlaskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Szepietowie, Warmińsko-Mazurską Izbą Rolniczą w Olsztynie, Podlaską Izbą Rolniczą, Fundacją Rozwoju w Warszawie, Krajowym Związkiem Grup Producentów Rolnych Izba Gospodarcza w Warszawie oraz Fundacją im. M. Oczapowskiego w Olsztynie zrealizuje cykl szkoleń zatytułowanych: „Wymogi wzajemnej zgodności dla gospodarstw ubiegających się o płatności bezpośrednie oraz inne nieinwestycyjne płatności w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013”. Szkolenia podwyższające umiejętności osób zaangażowanych w działalność rolniczą i leśną, czyli posiadaczy i użytkowników gospodarstw rolnych i osób pracujących w rolnictwie oraz posiadaczy lasów – przewidziane są do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, z działania 111 – „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie”. – Celem cyklu szkoleń będzie doskonalenie zawodowe rolników i leśników z terenu województwa warmińsko-mazurskiego i podlaskiego, zmierzające do spełnienia norm krajowych i unijnych w prowadzonych przez nich gospodarstwach, o zróżnicowanym

profilu działalności rolniczej – wyjaśnia Robert Stopa, specjalista z Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olsztynie. – Zgodnie z podpisaną z Fundacją Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA umową realizacją programu szkoleniowego rozpocznie się na początku września tego roku. Projekt zakłada organizację szkoleń na poziomie każdej gminy. W sumie zaplanowane jest zorganizowanie 205 szkoleń, w tym 100 na terenie województwa warmińsko-mazurskiego i 105 na terenie województwa podlaskiego – mówi specjalista z olsztyńskiego Ośrodka. Grupy szkoleniowe będą liczyć po 20 osób. Dokładne harmonogramy realizacji szkoleń będą zamieszczane przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie i Szepietowie w wydawanych biuletynach informacyjnych oraz na stronach internetowych Ośrodków. Informacji udzielać będą również doradcy w powiatowych biurach na terenie obydwu województw. Szkolenia realizowane będą w systemie dwudniowych kursów, warsztatów i wyjazdów studyjnych do gospodarstw rolnych.

W program szkoleń:

1. Normy Dobrej Kultury Rolnej zgodnej z ochroną środowiska
 2. Wymogi dotyczące ochrony środowiska naturalnego
 3. Zasady rejestracji zwierząt
 4. Wymogi dotyczące zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt
 5. Zasady zwalczania chorób zakaźnych zwierząt
 6. Wymogi w zakresie zdrowotności roślin
 7. Dobrostan zwierząt
 8. System sankcji stosowany w zakresie wymogów wzajemnej zgodności
- Ostateczni odbiorcy pomocy, czyli uczestnicy dwudniowych szkoleń nie poniosą kosztów związanych z ich udziałem. Rekrutację będą przeprowadzać osoby odpowiedzialne za nabór i organizację szkoleń w poszczególnych gminach. Przystąpienie do szkoleń jest przeprowadzane na zasadzie dobrowolności. **au**

RYNKI ROLNE

Ceny wołowiny i żywca indyjskiego spadają

Według danych minitoringu Sparks'a, mimo dużego zainteresowania w ostatnim miesiącu kupnem zboża na rynku krajowym, wysoki popyt nie wpłynął znacząco na spadek cen zbóż. Również zwiększony import z krajów wspólnoty zakontraktowany we wcześniejszych umowach, nie spowodował wielkich zmian.

Robert Stopa, WMODR
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Zmniejszające się zapotrzebowanie na pszenicę konsumpcyjną ze strony młynów nie wpłynęło na zmianę cen. Na koniec miesiąca maja, kwota jaką proponowano osiągnęła poziom 947,13 złotych za tonę, co oznaczało spadek w ciągu miesiąca zaledwie o 0,08 proc. W odniesieniu do adekwatnego okresu ubiegłego roku, cena skupu była niższa o 8,62 proc. Natomiast cena żyta konsumpcyjnego ponownie w ciągu miesiąca wzrosła i na koniec maja osiągnęła wartość 921,07 złotych za tonę. Oznacza to, że w zestawieniu z końcem poprzedniego miesiąca była to cena wyższa o 5,89 proc., a w porównaniu do końca maja roku 2011 była wyższa o 10,57 proc.

Równowaga cen w krajowym obrocie zbóż

Podobne trendy cenowe jak w zbożach konsumpcyjnych można było zauważyć w skupie zbóż paszowych. Średnie ceny skupu kukurydzy wzrosły z poziomu 857,73 do 885,15 złotych za tonę, czyli nastąpił wzrost o 3,10 proc. Jest to jednak o 10,39 proc. niższa cena od notowanej rok wcześniej. W przypadku jęczmienia paszowego wystąpił wyraźny spadek średniej ceny w skupie z 890,10 do 846,78 zł/t, co oznacza spadek o 5,12 proc. w skali miesiąca. W porównaniu do przełomu maja i czerwca roku 2011 jest to cena o 6,09 proc. wyższa.

Również na rynkach obrotu zbożami w krajach Unii Europejskiej odnotowano spadki cen zbóż konsumpcyjnych. Prognozuje się, że obniżenie cen może być powstrzymywane poprzez słabnący złoty oraz obawy dotyczące wielkości tegorocznych zbiorów zbóż.

Ceny rzepaku

Utrzymują się wysokie ceny roślin oleistych. W ostatnim tygodniu maja, ceny skupu rzepaku nadal utrzymywały się

na poziomie ponad 2 tys. złotych za tonę. W okresie miesiąca jednak ich wartość uległa spadkowi i z notowanych w końcu kwietnia 2103 złotych za tonę, w ostatnim tygodniu maja spadły do poziomu 2 066 zł/t. Była to cena niższa o 1,79 proc. niż przed miesiącem. Porównanie z ceną sprzed roku wykazuje wzrost o 9,24 proc.

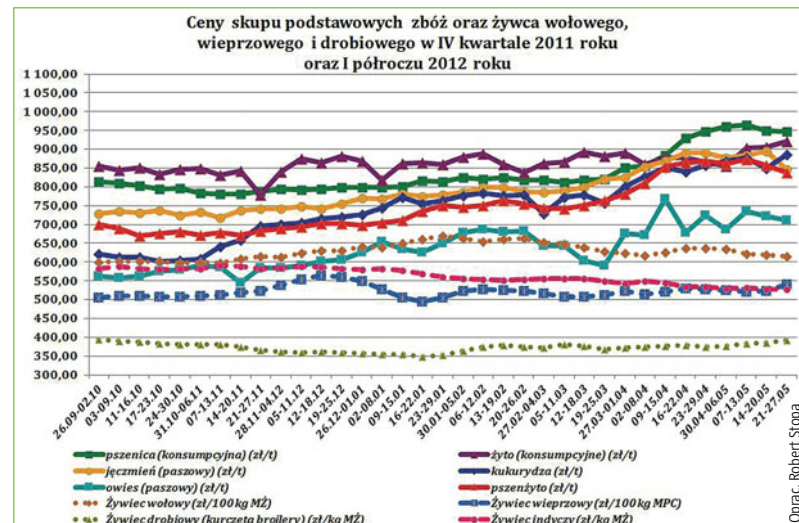
Tanieje wołowina i żywec indyjski

Ostatni miesiąc przyniósł zmiany w skupie żywca wołowego. Po okresowym wzroście, ceny wołowiny uległy spadkowi. Notowana na koniec maja wartość to 6,16 zł/kg, co w skali miesiąca przy cenie żywej wagi z końca kwietnia wynoszącej 6,37 zł/kg, oznacza spadek o 3,55 proc. Cena wołowiny na koniec maja jest jednak o 11,51 proc. wyższa niż w tym samym okresie roku ubiegłego (5,45 zł/kg wagi żywej).

Również mięso indyjskie taniało. To stały, utrzymujący się od pewnego czasu trend. W skupie żywca indyjskiego na koniec maja cena wynosiła 5,28 zł/kg wagi żywej, co w porównaniu z 5,34 zł/kg wagi żywej zanotowanej na koniec kwietnia oznaczało spadek o 1,02 proc. Również na tle poprzedniego roku cena z końca maja była o 12,20 proc. niższa.

Drób i wieprzowina droższe

Natomiast ceny skupu wieprzowiny i brojlerów w ciągu

ostatniego miesiąca uległy dalszemu wzrostowi. Uzyskiwane w skupie stawki za żywca wieprzowego po wahaniach cenowych na koniec maja, osiągnęły wartość 5,41 zł/kg masy cieplej poubojowej. Wzrost ceny w skali miesiąca wyniósł 2,50 proc, natomiast w skali roku o 19,06 proc.

W okresie maja, ceny skupu żywca drobiowego (brojlery kurze) podlegały ciąglemu, lekkiemu wzrostowi. Ceny z poziomu 3,74 doszły do 3,93 zł/kg wagi żywej, co oznacza zwykłą o 4,73 proc. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego cena ta była wyższa o 11,54 proc.

Niskie ceny artykułów mleczarskich

Pomimo notowanego w naszym kraju w pierwszym półroczu bieżącego roku wzrostu stawek za skup mleka, w dalszym ciągu przeważają spadkowe tendencje w cenach podstawowych produktów mleczarskich. Dlatego też większość zakładów przetwórczych nadwyżki mleka przeznaczają na produkcję serów dojrzewających.

W maju w zakładach przetwórczych objętych Zintegrowanym Systemem Rolniczej Informacji Rynkowej ceny obrotu masłem konfekcjonowanym spadły z 13,66 do 12,82 złotych za kilogram na koniec kwietnia. Cena masła oferowanego w blokach w tym samym okresie zmalała z 10,42 do 10,22 zł/kg. Było to odpowiednio o 6,52 proc. i 1,95 proc. mniej niż przed miesiącem. W odniesieniu do analogicznego okresu sprzed roku cena na masło konfekcjonowane spadła o 19,67 proc., a na masło w blokach o 41,52 proc.

Ceny oferowane na rynku za mleko w proszku również uległy kolejnemu obniżeniu. Za kg mleka pełnego w proszku na koniec maja oferowano 10,78 zł, a więc o 0,35 proc. mniej niż miesiąc wcześniej. Natomiast za mleko odtłuszczone w proszku na koniec ubiegłego miesiąca płacono 8,49 zł/kg, to znaczy o 1,79 proc. mniej niż przed miesiącem. W porównaniu do końca maja ubiegłego roku mleko pełne kosztowało o 11,77 proc. mniej, a odtłuszczone o 8,48 proc. mniej niż rok temu.

źródło: WMODR

ŚREDNIE CENY TARGOWISKOWE (w zł) na dzień 25.05.2012 r.

Targowisko/towar	Pszenica (dt)	Jęczmień (dt)	Pszenżyto (dt)	Ziemiaki (dt)	Jaja (szt.)	Prosięta (para)
Biskupiec	-	-	-	50 - 70	0,45 - 0,70	-
Elbląg	-	-	-	58	0,60 - 0,80	-
Elk	100 - 120	120	-	50 - 60	0,60 - 0,70	-
Giżycko	-	-	-	-	0,60 - 0,70	-
Olecko	100 - 120	120	-	50 - 55	0,70 - 0,80	400
Orneta	-	-	80	40	0,60	-
Pisz	-	-	-	50	0,60 - 0,80	-
Szczytno	-	-	-	70	0,70	-
GUS	95,73	92,83	84,75	59,95	-	354,80

REKLAMA

W-M ODR
Warmińsko-Mazurski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel. 089 526 44 39, 089 526 82 29
tel./fax 089 535 76 84
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Oddział w Olecko
ul. Kolejowa 31, 19-400 Olecko
tel./fax 087 520 30 31, 087 520 30 32
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

62110tpn-a-G

SKRÓTEM

25 LAT OLSZTYŃSKIEJ FIRMY DRAMIŃSKI

Firma z takim jubileuszem to gwarancja solidności i najwyższej jakości produktów. W tym roku firma Dramiński z Olsztyna obchodziła 25-lecie działalności. Z tej okazji 11 maja zorganizowano specjalną konferencję prasową dla dziennikarzy oraz uroczystą galę, na którą firma zaprosiła swoich pracowników, współpracowników, partnerów biznesowych i osoby wspierające od lat funkcjonowanie firmy. Był tort, kwiaty i życzenia, a do tego multimedialna prezentacja historii firmy Dramiński oraz nagrody dla pracowników, którzy swoją wieloletnią pracą przyczynili się do sukcesu firmy. Była też prezentacja trzech najnowszych produktów, które właśnie wchodzi na rynek. Podczas gali przedstawiono dotychczasowe osiągnięcia oraz plany na kolejne lata. Wśród nich na uwagę zasługuje cykl szkoleń weterynaryjnych w krajach afrykańskich. Z zaplanowanych wypraw na rok 2012 zorganizowano już szkolenia w Nigerii, Egipcie, Kenii i Ugandzie. W tym roku specjaliści firmy pojadą jeszcze do Maroko i Sudanu. Firma Dramiński w ciągu 25 lat przekształciła się z niewielkiego rodzinnego przedsiębiorstwa w jednego z największych producentów profesjonalnych urządzeń elektronicznych dla rolnictwa, sprzętu medycznego i weterynaryjnego. Na polskim i światowym rynku doskonale radzą sobie wilgotnościomierze do ziarna, detektory ciąży, rui i stanów przedkli-

nicznych przewlekłego zapalenia wymion u krów (Mastitis) oraz przenośne ultrasonografy dla ludzi i zwierząt.

20 LAT ROLTOPU

Okrągłą rocznicę obchodził również Roltop — znana i uznana firma o ugruntowanej pozycji na rynku dealerów maszyn rolniczych, sprzedająca ciągniki, kombajny, maszyny i urządzenia rolnicze znanych zachodnich marek. Dwudniowa impreza rocznicowa, która w dniach 18-19 maja odbyła się w miejscowości Cedry Małe (woj. pomorskie), połączona była z jedenastymi Żuławskimi Dniami Europejskiej Techniki Rolniczej. Przybyli na uroczystość goście mogli więc nie tylko wziąć udział w uroczystościach rocznicowych, ale też obejrzeć wystawę najnowocześniejszego sprzętu rolniczego oraz pokazać możliwości maszyn z najnowszej oferty Roltopu. Potężne ciągniki, prasy, agregat talerzowy czy ładowarka teleskopowa cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Firma Roltop działa na terenie północnej i centralnej Polski. Zajmuje się nie tylko sprzedażą wysokiej jakości sprzętu rolniczego. W ramach szkoleń oferuje bezpłatne szkolenia w zakresie PROW, doszkalanie kombajnistów i traktorzystów, pokazy polowe i demonstracje sprzętu na polu klienta. Roltop jest też jednym z założycieli i członków zwyczajnych Polskiej Izby Gospodarczej Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Toruniu.

ab

Pieniądze na promocję żywności tradycyjnej, regionalnej lub ekologicznej w Agencji Rynku Rolnego

Od kilku lat Unia Europejska wspiera grupy producentów żywności między innymi w działalności informacyjnej i promocyjnej. Celem tych działań jest zwiększenie popytu na produkty rolne i spożywcze objęte systemami jakości żywności, wspieranie grup producentów zrzeszających podmioty aktywnie uczestniczące w tych systemach oraz zwiększenie zainteresowania konsumentów tematyką jakości żywności, jej właściwościami i zaletami.

KTO MOŻE UZYSKAĆ ŚRODKI?

- Producenci prowadzący na terenie Polski produkcję w ramach systemów jakości żywności (Wspólnotowarowy Systemu Certyfikacji Produktów Regionalnych i Tradycyjnych, Rolnictwa Ekologicznego, Integrowanej Produkcji, Jakości i Tradycja) działający w formie grupy producentów. (Jako grupę producentów uznaje się organizację o dowolnej formie prawnej, która zrzesza producentów żywności wysokiej jakości.)
- Podmioty działające na podstawie przepisów prawa spółdzielczego (np. spółdzielnie mleczarskie czy też gminne spółdzielnie), które same lub ich członkowie wytwarzają produkty w ramach systemów jakości żywności.

KTÓRE DZIAŁANIA PODLEGAJĄ DOFINANSOWANIU?

Dofinansowaniem objęte są, prowadzone wyłącznie na rynku wewnętrznym UE, różnorodne działania (np. działania public relations, reklama, udział w targach, wystawach, seminaria, szkolenia, publikacje, itp.) realizowane jako pojedyncze akcje (np. produkcja broszury) lub spójny zestaw działań wdrażanych maksymalnie przez 2 lata (np. cykliczny udział w targach, wraz z promocją w prasie, TV i reklamą zewnętrzną outdoor towarzyszącą targom), jednak nie później niż do dnia 30 czerwca 2015 r. Promocja nie może dotyczyć prywatnych marek, a jedynie wyjątkowych cech produktów, ich jakości oraz walorów. Jej zadaniem jest poszerzenie wiedzy konsumentów na temat produktów, łańcucha produkcji, systemu kontroli i standardów jakościowych. Niezależnie od rodzaju podejmowanych działań środki dostępne dla beneficjenta są wypłacane jako refundacja wynosząca 70% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych. Realizacja operacji nie może być finansowana z żadnych innych środków publicznych.

JAK PRZYGOTOWAĆ POPRAWNY WNIOSEK?

Formularze wniosków są dostępne na stronie internetowej Agencji: www.arr.gov.pl w dziale Promocja Żywności - promocja ze środków PROW 2007-2013

Składanie wniosków odbywa się w trybie ciągłym do osiągnięcia kwoty co najmniej 110% dostępnych środków finansowych dostępnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Bliższe informacje na temat działania 133 w ramach PROW na lata 2007-2013 oraz innych form promocji polskiej żywności można uzyskać w Sekcjach Informacji i Promocji w 16 Oddziałach Terenowych ARR.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestuje w obszary wiejskie. Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

22120tpn-B -S

Zajdą daleko dzięki mleku i owocom

Wyścig z jabłkiem, sianie rzodkiewek, jeże transportujące marchewkę, picie mleka lub soku na czas to tylko niektóre z konkurencji, z jakimi zmagali się mali sportowcy podczas imprezy „Jem owoce, piję mleko — w życiu zajdę daleko”, zorganizowanej przez olsztyński Oddział Agencji Rynku Rolnego.

Smaczne i zdrowe konkursy odbyły się 25 maja na terenie orlika przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Olsztynie. Do rywalizacji stanęło 46 dziecięcych drużyn ze szkół z całego województwa

warmińsko-mazurskiego. Udział w imprezie mogły wziąć tylko te szkoły, których uczniowie korzystają z programu „Szkłanka mleka” lub „Owoce w szkole”. Drużyny startowały w dwóch kategoriach: przedszkolaki wraz z uczniami szkolnymi oraz uczniowie klas 1-3 szkół podstawowych. Programy „Owoce w szkole” i „Szkłanka mleka” cieszą się ogromną popularnością — Warmia i Mazury są w czołówce, jeśli chodzi o korzystanie z obu programów. Ich

głównym celem jest kształtowanie wśród dzieci i młodzieży dobrych nawyków żywieniowych oraz zwiększenie udziału warzyw, owoców i produktów mlecznych w ich codziennej diecie. Lekcje poświęcone żywieniu oraz sportowa rywalizacja stały się nieodzownym elementem szkolnej edukacji, a dzieci coraz lepiej zdają sobie sprawę, jak ważne są owoce i warzywa w ich codziennej diecie. — Dzieci nabrały nawyków przynoszenia do szkoły owoców, warzyw, kanapek z sałatą czy jogurtów. Mamy

w szkole stołówkę i dzieci bardzo często niechętnie jadły warzywa, w tej chwili bardzo chętnie zjadają surówki przyrządzane z warzyw surowych lub gotowanych, chętnie piją soki — mówi Jadwiga Baczewska, dyrektor ZSO nr 3 w Olsztynie. Z „Owoców w szkole” korzysta obecnie kilkaset placówek edukacyjnych na Warmii i Mazurach — ponad 40 tysięcy dzieci spożywa świeże porcje produktów owocowych i warzywnych. Jeszcze więcej uczniów korzysta ze „Szkłanki mleka” — w progra-

mie uczestniczy około 600 placówek oświatowych, a ponad 100 tysięcy uczniów spożywa mleko, twarożki, sery i jogurty. Imprezę w Zespole Szkół przy ulicy Wańkowicza zorganizował Oddział Terenowy Agencji Rynku Rolnego, Zespół Szkół Ogólno-

Impreza w Zespole Szkół przy ulicy Wańkowicza w Olsztynie zgromadziła 46 drużyn z całego województwa
Fot. Beata Szymańska

kształcących nr 3 w Olsztynie, Niepubliczny Zespół Szkół i Placówek „Edukacja dla Przyszłości” w Lamkowie. Stowarzyszenie na rzecz Edukacji Dzieci i Rozwoju Obszarów Wiejskich Wrota w Lamkowie oraz Przedszkola Miejskie nr 5 i 15 w Olsztynie. ab

Integrowana ochrona roślin już od roku 2014

Nie kupuj na zapas

Już od stycznia 2014 roku w krajach Unii Europejskiej, a co za tym idzie również w Polsce, będzie obowiązywać system zintegrowanej ochrony roślin. Oznacza to mniejsze zużycie środków chemicznych i bardziej precyzyjną walkę z wrogiem na polu.

Anna Uranowska

a.uranowska@rolniczeabc.pl

Oczywiście musimy do tego właściwie się przygotować. Jesteśmy w o tyle dobrej sytuacji, że Polska ciągle ma przewagę nad krajami „starej Unii”. Nasze środowisko naturalne jest w znacznie lepszej kondycji niż w krajach, gdzie intensywna uprawa była stosowana już od wielu lat. Oczywiście wynika to ze znacznie mniejszej ilości środków chemicznych stosowanych w naszym rolnictwie. Prawdą jest, że nie ma co tu mówić o zwycięstwie rozsądku i wiedzy nad bezmyślną pogonią za wysokim plonem i maksymalizacją zysków. Polskie umiarkowanie wynika raczej z ograniczonej zasobności portfela niż z celowego działania. W obliczu zmiany przepisów i obowiązku stosowania integrowanej ochrony roślin na-

leży zacząć świadomie wprowadzić ograniczenia i cały wachlarz działań, które mamy do dyspozycji.

Wiele sposobów na jednego wroga

Jednym z podstawowych sposobów ograniczenia występowania szkodników jest oczywiście płodozmian. Monokultura jest niewskazana. Sprzyja namnażaniu szkodników i chorób, które mając pod dostatkiem pożywienia z pokolenia na pokolenie wzmacniają się. Oczywiście trudno to osiągnąć, gdy struktura zasiewów to przeważnie 60-70 proc. zbóż. Ale świadomości tego możemy na własnym podwórku dokonywać takich zmian, które będą ograniczać monokulturę. Choćby rozprzestrzenianie się zachodniej stonki kukurydzianej, czy omacnicy prosowianki w uprawach kukurydzy możemy ograniczyć,

a wręcz zatrzymać stosując płodozmian i właściwą agrotechnikę.

Wzmocnienie naszych sprzymierzeńców, czyli owadów i zwierząt, które żywią się szkodnikami upraw, powinno leżeć nam również na sercu. Zadrzewienia śródpolowe, pasy drzew i krzewów pozostawione między poszczególnymi polami, niewielkie oczka wodne otokowane naturalną roślinnością, to nic innego jak ostoje dla zwierząt, które mogą nam pomóc w walce ze szkodnikami.

Dbłość o glebę, którą uprawiamy, czyli właściwe zgodne z zaleceniami nawożenie, wapnowanie i regulacja stosunków wodnych – to kolejny sposób w zintegrowanej ochronie roślin. Powinniśmy sięgać najpierw do analiz zasobności gleby, a potem na ich podstawie i na podstawie obserwacji kondycji roślin stosować nawożenie, jako precyzyjną interwencję w zachwianej równowadze. Minimalizuje to wydatki na nawożenie i ogranicza przedostawanie się do środowiska naturalnego nadmiaru azotanów. Dbamy w konsekwencji o nasze jeziora i rzeki, ujęcia wody pitnej i o Bałtyk, a jednocześnie wzmacniając rośliny pomagamy im odeprzeć atak szkodników, chorób i chwastów.

Właściwa, odporna odmiana

Nie można pominąć ciągle niedocenianego sposobu ograniczania występowania agrofagów, jakim jest wybór odpowiedniej odmiany. – Stały postęp hodowlany, selekcja i dobór odmian do warunków środowiskowych, to najprostszy i jednocześnie najskuteczniejszy sposób zwiększenia plonów i walki z zagrożeniami. Jak co roku, podczas Dni Pola w Stacjach Doświadczalnych Oceny Odmian COBORU można bezpośrednio dowiedzieć się o zalecanych odmianach i ich potencjale – mówi Henryk Pastuszek, dyrektor Stacji Doświadczalnej we Wróćkowie k. Barczewa. – Właściwy dobór odmiany może zwiększyć plon nawet o kilkadziesiąt procent, a na pewno może zminimalizować występowanie szkodników i chorób. Szczególnie widać to po ostatniej zimie, kiedy wiosną na poletkach doświadczalnych można było zaobserwować sąsiadujące ze sobą odmiany, które całkowicie wypadły i inne, które przetrwały bez

– Na poletkach doświadczalnych po ostatniej zimie można było zaobserwować sąsiadujące ze sobą odmiany, które całkowicie wypadły i inne, które przetrwały bez większych problemów – wyjaśnia Henryk Pastuszek, dyrektor SDOO we Wróćkowie

Fot. SDOO we Wróćkowie.

większych problemów – wyjaśnia dyrektor Stacji. – Oczywiście samodzielne namnażanie nasion dobrych odmian jest dopuszczalne tylko na własne zasiewy, a nie na sprzedaż i trzeba w związku z tym uiścić pół opłaty hodowlanej. Ponieważ jednak odmiany najczęściej zachowują wszystkie swoje cechy tylko w pierwszych pokoleniach, nie osiągniemy tego efektu, co przy nasionach kwalifikowanych.

Dlatego najlepiej kupować materiał siewny kwalifikowany i elitarny. Można przy tym skorzystać z dopłat do wykorzystanego materiału siewnego, udzielanych przez Agencję Rynku Rolnego z działania „de minimis”.

Mądrzej z chemią

Nie można również zapomnieć o monitorowaniu występowania organizmów szkodliwych, o minimalizacji skutków ubocznych stosowania środków chemicznych w rolnictwie i o interwencji tylko po przekroczeniu progów szkodliwości, a nie według własnego uznania rolnika, czy podpowiedzi dystrybutora

środków chemicznych. Pamiętajmy o pszczołach, których masowe padanie najmocniej pokazuje nam skalę problemu. Ciągłe niewyjaśnione do końca powody tak licznych padnięć pszczelek rodzin powinny szczególnie nas zdyscyplinować i odesłać do zasad zachowania bezpieczeństwa przy stosowaniu pestycydów.

Zbawienne zaprawy

Wprowadzenie ograniczenia stosowania pestycydów mamy osiągnąć przez celowe interwencje wymierzone w konkretne szkodniki, choroby, czy chwasty. Prewencyjny charakter stosowania środków ochrony roślin musi zostać ograniczony do niezbędnego minimum. W przypadkach, gdy pojawienie się objawów konkretnej choroby może oznaczać przepadek całego plonu, tak

Ochrona prawna odmian roślin

Izabela Rogasik-Kurzawa, AN
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Ochrona prawna odmian roślin regulowana jest szczegółowo w polskim prawodawstwie poprzez przepisy Ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz.U. z 2003 r., nr 137, poz. 1300 z późn. zm.). Pomimo, iż funkcjonuje ona w polskiej rzeczywistości rolniczej już prawie 10 lat, ciągle jeszcze budzi wątpliwości. Spróbujmy więc przyjrzeć się bliżej podstawowym zasadom korzystania z odmian roślin objętych wyłącznym prawem.

Czemu to służy?

Hodowca, który opracował nową odmianę danej rośliny uprawnej, może objąć ją ochroną wyłącznego prawa, jako własność intelektualną. W praktyce oznacza to, że tylko hodowca ma prawo wytwarzać lub rozmnażać, przygotowywać do rozmnażania, oferować do sprzedaży, sprzedawać lub zbywać w inny sposób, eksportować, impor-

tować i przechowywać materiał siewny swojej odmiany chronionej. Osoby, chcące zarobkowo wykonywać którekolwiek z tych działań na odmianie chronionej, muszą zwrócić się do hodowcy o pisemną zgodę (licencję), w przeciwnym razie naruszają wyłączne prawo, co jest czynem karalnym. O ile umowa z hodowcą tak przewiduje, Licencjodawca musi również odprowadzić na rzecz hodowcy opłatę licencyjną – jej stawka ustalana jest przez hodowcę indywidualnie dla każdej odmiany chronionej w danym roku. Jakie korzyści z ochrony prawnej odmian ma hodowca? Opłaty, wpływające za korzystanie z odmian chronionych odtwarzają fundusz hodowlany zainwestowany w wyhodowane odmiany i stanowią istotne źródło finansowania dalszych prac nad tworzeniem nowych, lepszych odmian.

Odstępstwo rolne

Posiadaczowi gruntów rolnych wolno wysiewać odmia-

nę objętą wyłącznym prawem tylko jako materiał kwalifikowany. Ustawa przewiduje dla niektórych gatunków wyjątek: odstęstwo rolne, w wielu krajach zwane „przywilejem farmerskim”. Oznacza ono możliwość siewu materiału odmiany chronionej z własnego zbioru bez pisemnej zgody hodowcy, po odprowadzeniu opłaty dla hodowcy. Rolnik musi znać nazwy odmian, których sadzeniaki lub nasiona z własnego zbioru wykorzystuje do dalszego rozmnożenia, aby ustalić, czy powstał obowiązek uiszczenia opłaty dla hodowcy z tytułu odstęstwa rolnego. Siew materiału odmiany chronionej z własnego zbioru jest zgodny z prawem, jeśli rolnik wniesie opłatę dla hodowcy. Jakie korzyści z odstęstwa rolnego ma rolnik? Może zgodnie z prawem korzystać z obecnych odmian, a w przyszłości, dzięki wniesionym opłatom, będzie mógł nabyć lepsze i wydajniejsze odmiany.

REKLAMA

Agencja Nasienna Sp. z o.o.

ul. J. Dekana 6E, 64-100 Leszno
tel. 65 529 31 61, 65 529 31 62, gsm 697 01 09 68, fax 65 520 30 62
e-mail: zarzad@agnas.pl ; www.agencjanasienna.pl

SĄSIEDZIE, CZYTAŁEŚ OBOK?
O CO TU CHODZI?!... MAM PŁAĆ, GDY WYSIEJĘ SVOJE NASIONA?...

NA TO WYGLĄDA...
ALE JA TEŻ NIE DO KOŃCA
TE PRZEPISY ROZUMIEM...

SĄSIEDZI, POJEDŹMY 21.06.
NA DNI POLA DO WRÓCIKOWA!
NA STOISKU AGENCJI NASIENNEJ
WSZYSTKO NAM WYŁĘMACZA.

jak w przypadku np. pleśni śniegowej, nieocenioną metodą zapobiegania tej chorobie jest stosowanie zapraw nasiennej i odmian odpornych na tę chorobę. Jak rozprzestrzenienie się w ubiegłym roku pleśni śniegowej w uprawach żyta wpłynęło na wysokość dzisiejszego podatku rolnego, wiedzą zapewne wszyscy rolnicy. Stosowanie prewencji chemicznej nie na polu, a w postaci zapraw nasiennych jest najlepszym ze sposobów zapobiegania. Może nie ze 100 procentową skutecznością, ale na pewno z ograniczeniem występowania groźnych chorób w uprawach.

Uwaga na zezwolenia

Przy stosowaniu środków ochrony roślin szczególnie teraz, gdy firmy chemiczne w niektórych gatunkach nie przedłużają zezwoleń na sto-

sowanie pestycydów, rolnik w momencie zakupu nasion powinien dopytać się, jakie środki chemiczne może na tej uprawie zastosować. I to nie tylko, czy na tym gatunku (owies, żyto, pszenica, itd.), ale wręcz dopytać się czy na formie jarej, czy ozimej. – Takim przykładem może być herbicyd Mustang 306 SE przed 2010 rokiem posiadał rejestrację na zwalczanie chwastów w owsie. Obecnie nie jest zarejestrowany do stosowania w tej roślinie – wyjaśnia Mirosław Gazda, kierownik ze Stacji we Wróclikowie.

Także niektóre preparaty można stosować w sezonie tylko raz, więc należy tego również kategorycznie przestrzegać. Tym bardziej, że jesteśmy zobligowani do prowadzenia dokumentacji i gromadzenia informacji o przeprowadzonych zabiegach. Instytucje, które kontrolują zgodność i prawidłowość naszych zapisów mogą ukarać nas grzywną i zmniejszeniem wysokości dopłat obszarowych.

Warto też mieć na uwadze – jak długo po wygaśnięciu terminu ważności zezwolenia, wycofania lub zmiany w zezwoleniu, można stosować dany środek. – Na stronie ministerstwa rolnictwa odnajdziemy takie informacje i do nich właśnie musimy się za-

stosować. Po wygaśnięciu zezwolenia na stosowanie danego środka ochrony roślin, może być on sprzedawany i dystrybuowany jeszcze przez 6 miesięcy, a stosowany przez rolnika przez dodatkowe 12. Dzięki temu rolnik może stosować taki preparat tylko przez 18 miesięcy od chwili wygaśnięcia jego rejestracji. Dlatego właśnie warto kupować dokładnie tyle ile potrzebujemy – przekonuje Mirosław Gazda.

Musimy więcej wiedzieć

– Zadania, jakie stawia przed rolnikiem wprowa-

dzenie integrowanej ochrony roślin nie są oczywiście łatwe i wymagają znacznie większej wiedzy niż w dotychczasowej tradycyjnej ochronie – mówi dyrektor SDOO we Wróclikowie. – Zasadniczym elementem tej wiedzy jest umiejętność rozpoznawania organizmów szkodliwych. Rolnik obecnie powinien wiedzieć, kiedy i jakie agrofagi mogą występować na uprawianych roślinach, jaka jest ich biologia, cykl rozwojowy i źródła zagrożenia – wyjaśnia dyrektor Henryk Pastuszek.

REKLAMA

DNI POLA
STACJA DOŚWIADCZALNA OCENY ODMIAN WE WRÓCLIKOWIE K. BARCZEWA
21 CZERWCA
ZAKŁAD DOŚWIADCZALNY RYCHLIKI
22 CZERWCA

Do uczestnictwa w Dniach Pola serdecznie zapraszamy rolników, firmy i instytucje działające na rzecz naszego rolnictwa, władze samorządowe.

ZD RUSKA WIEŚ K. ELKU
DZIEŃ OTWARTY - 21 CZERWCA

tel. kontaktowy
89 514 84 27

2412otbn-a - G

Zabiegi ograniczą ilość groźnych owadów Zwalczanie szkodników grochu

Beata Wielkopolań,
Andrzej Bandyk, IOR-PIB
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Do szkodników grochu można zaliczyć m.in. pachówkę strąkówkę, wciornastkę grochową, mszycę grochową, paciornicę grochową.

Motyl pachówki strąkówki posiada skrzydła oliwkowo brązowe z żółtawymi lub szarymi łuskami, wzdłuż górnego brzegu na przemian ułożone czarne i białe kreski. Wylot motyli odbywa się w końcu maja i trwa do początku czerwca. Jaja składane są na wszystkich organach – szczególnie na liściach i przylistkach. Wyłęgłe gąsienice wgrzyżają się do strąków. Jedna gąsienica uszkadza od 1 do 3 nasion. Uszkodzone nasiona są niezdadne do konsumpcji, siewu oraz posiadają słabszą siłę kiełkowania a porażony groch konserwowy jest nieodpowiedni dla przetworstwa. Pułapki feromonowe są pomocne przy określeniu momentu wylotu motyli. Proponowane środki owadobójcze to: Bulldock 025 EC, Karate Zeon 050 CS, Sherpa

100 EC. Opryskiwanie w początkowym okresie wylęgania się gąsienic.

Strąkowiec grochowy

To czarny, szaro owłosiony chrząszcz z jasnymi łuskami w tylnej części odwłoka, tworzącymi rysunek w kształcie krzyża. Wiosną chrząszcze gromadzą się na roślinach żywicielskich. Na pole zostają przeniesione wraz z nasionami lub przelatują z pomieszczeń magazynowych. Samice składają jaja na młodych strąkach. Larwy strąkowca żerują wewnątrz nasion, gdzie dochodzi do przezwarczenia. Żerowanie strąkowców prowadzi do utraty zdolności kiełkowania, obniżenia siły kiełkowania oraz do osłabienia rozwoju i plonowania rośliny. Zalecany środek: Sumi-Alpha 050 EC. Należy opryskiwać w początkowym okresie kwitnienia grochu.

Mszyc grochowa

Jest to największą mszycę spotykanych na warzywach. Występuje na grochu i wielu roślinach motylkowatych drobnonasiennych. Żerowanie licznie występujących

mszyc może prowadzić do odbarwiania roślin, zasychania i opadania kwiatów czy niedorozwoju strąków. Ponadto przenosi wirusy, stąd stanowi istotne zagrożenie dla uprawianych roślin, jako wektor wirusów. Zalecane środki: Bulldock 025 EC, Fastac 100 EC, Karate Zeon 050 CS. Opryskiwać po wystąpieniu licznych kolonii mszyc.

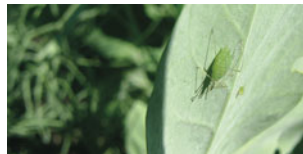
Paciornica grochownianka

Muchówka o żółtawym ciele wyglądem przypominająca komara, wylatuje w końcu maja i w czerwcu. Samice składają jaja w wierzchołkowej części pędu lub bezpośrednio do pąków, czy strąkach. Uszkodzone pąki kwiatowe oraz kwiaty ulegają deformacji, najczęściej u podstawy. Larwy żerują także wewnątrz strąków oraz na powierzchni nasion. Muchówki drugiego pokolenia pojawiają się w lipcu, larwy tego pokolenia żerują wyłącznie w strąkach.

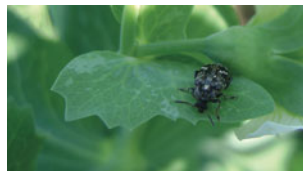
Wciornastek grochowiec

To wydłużony prawie czarny owad. Larwy żółte, bardzo ruchliwe. Samice składają

jaja do wnętrza pąków lub kwiatów. Larwy i postacie dorosłe żerują na rozwijających się liściach i pędach, w pąkach kwiatowych i kwiatkach. Wciornastki wysysają soki, czego skutkiem są białe plamki na roślinie. Zer licznych owadów prowadzi do zasychania kwiatów, deformacji strąków, niezawiązywania nasion. Wciornastek zagraża roślinom, gdy jego populacja jest bardzo liczna. Zalecane środki: Bulldock 025 EC, Fastac 100 EC, Karate Zeon 050 CS. Oprysk w początkowym okresie kwitnienia grochu.

Mszyc grochowa

Strąkowiec grochowy

Fot. Beata Wielkopolań

MONSANTO

Roundup®
TransEnergy 450 SL

Pierwszy na chwasty

Roundup TransEnergy 450 SL

- nowatorska formuła soli potasowej z wyższą zawartością substancji aktywnej
- działa skutecznie w różnych warunkach pogodowych
- umożliwia wykonanie zabiegów mechanicznych już 5 dni po oprysku
- wysoce wydajny system przenoszenia kolejnej generacji

TranSorb™ Technology II

Monsanto Polska Sp. z o.o.

ul. Domaniewska 49, 02-672 Warszawa

infolinia: 022 395 65 09

www.monsanto.pl

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone na etykiecie i informacje dotyczące produktu. Zwróć uwagę na sformułowania i symbole wskazujące rodzaj zagrożenia oraz przestrzegaj środków bezpieczeństwa zamieszczonych na etykiecie.

Zanim kupisz przygotuj gospodarstwo, ludzi i zwierzęta

Robot udojowy w gospodarstwie mlecznym

Ostatnie lata przyniosły ze sobą duży skok technologiczny. Człowieka coraz częściej zastępowany jest przez precyzyjne urządzenia, potrafiące wykonywać za nas trudne i niebezpieczne zadania. Nawet w dość skomplikowanej manualnie czynności, jaką jest dój krów już dziś wyręczają nas roboty udojowe.

Przemysław Wieczorek,
www.fotoferma.pl
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Czy robot może zastąpić człowieka? Z tym pytaniem pozostaje wielu hodowców, którzy mając wymagające stado i niedobór siły roboczej, zastanawiają się nad odpowiedzią. Mnogość czynności oraz poziom trudności przy obsłudze żywych zwierząt stawia pod znakiem zapytania te kwestie. Okazuje się jednak, że nie taki diabeł straszny jak go malują, a urządzenia sprawują się doskonale, czego efektem może być coraz większa popularność i chęć ich posiadania przez producentów mleka.

W naszym regionie jest już wiele miejsc gdzie dój prowadzą roboty. Mamy ich aż 15. Porównawszy od pojedynczych w gospodarstwach indywidualnych po gospodarstwa, gdzie kilka urządzeń doi setki krów. Na tle kraju to całkiem dobry wynik, bo wszystkich w Polsce jest obecnie około 50.

Przygotuje stado

By zmierzyć się z tym tematem warto na początku przeanalizować potrzeby i możli-

wości oraz przygotować własne stado. Kluczowym elementem, od którego należy zacząć są same zwierzęta i ich selekcja w kierunku cech charakteru i temperamentu, budowy wymienia oraz silnych nóg.

Preferowane są krowy o łagodnym i spokojnym usposobieniu, które nie będą bały się urządzeń mechanicznych i dadzą się wydoić bez udziału człowieka. Sztuki o silnym charakterze, które podczas doju są nerwowe, kopią ramię robota, nie pozwalają podłączyć kubki udojowe i je zrywają, muszą zostać poddane obserwacji. Rywalizując w stadzie oraz przy stole paszowym, mogą powodować awarie i dodatkowe kłopoty.

To samo dotyczy krów powolnych i leniwych. Zwierzęta, które nie wykazują ochoty podjęcia do urządzenia, które trzeba naganiać do robota dostarczają dodatkowej pracy. Obie tak skrajne grupy należy poddać obserwacji lub wyeliminować ze stada.

Totalna inwigilacja krowy

Producenci robotów w dużej mierze przewidzieli wszystkie

W stadzie dojonym przez robota powinny być krowy o łagodnym i spokojnym usposobieniu, które nie będą bały się urządzeń mechanicznych i dadzą się wydoić bez udziału człowieka
Fot. www.fotoferma.pl

scenariusze. Na podstawie doświadczeń, wyposażyli roboty w zestawy czujników, laserów oraz kamer, które zainstalowane na stanowisku śledzą ruch krowy podczas zakładania kubków udojowych, doju i precyzyjnie sterują ramieniem robota. Daje to pewność, że zwierzę zostanie właściwie i skutecznie wydalone.

Roboty, poddają analizie każdą ćwiartkę wymienia za osobną. Dzięki czemu krowa zostaje wydolona perfekcyjnie a zbiór informacji pobranych w trakcie doju łącznie z wszystkimi parametrami mleka jest czytelnie prezentowany na monitorze komputera. Wszelkie dodatkowe in-

formacje generowane są do bazy systemu i przypisane każdej krowie na podstawie jej indywidualnego numeru respondora zawieszonego na szyi. Robot odczytał numer podczas wejścia krowy i na jego podstawie zwierzę otrzyma indywidualną dawkę smacznej mieszanki uzupełniającej.

Przyjrzyj się wymionom

Budowa wymienia to kolejny punkt, na który należy zwrócić szczególną uwagę. Choć roboty dają sobie radę nawet z nietypowym układem strzyków i posiadają możliwość ich odchylenia by prawidłowo założyć kubek udojowy. Warto pochylić się nad tematem by usprawnić i ułatwić pracę temu mechanicznemu dojarzowi. Choćby eliminując nadmiernie długą sierść na wymieniu, która powoduje załamywanie się wiązki lasera naprowadzającego, lub też selekcję zwierząt pod kątem prawidłowej budowy.

Głównymi problemami, z którymi boryka się każda ferma to ilość komórek somatycznych w mleku, ogólna zdrowotność stada oraz stan nóg zwierząt. Ci, którzy korzystają z mechanicznego dojarza z całą stanowczością twierdzą, że powyższe problemy zniknęły i nastąpiła znaczna.

Jaki system, gdzie serwis, jaka firma?

Kierowany, gdzie zwierzęta mają swobodę poruszania się tylko w kierunku stołu pa-

szowego, a wracając komputer i bramki selekcyjne decydują, czy krowa może odpocząć i wrócić na legowisko, czy też powinna się wydoić. Czy też swobodny, gdzie zwierzęta poruszają się bez żadnych ograniczeń po całej oborze i same decydują – kiedy podesądą do robota udojowego. Oba systemy są skonstruowane tak, by zagwarantować pełen komfort zwierzęciu, a wybór między nimi to tylko decyzja hodowcy.

By nauczyć i przyzwyczaić zwierzęta do wchodzenia na stanowisko robota należy kilkakrotnie nagonić je, co jak dowodzą doświadczenia hodowców skutkuje dość szybką akceptacją urządzenia. Dotyczy to zarówno pierwiastek, jak i wieloródek, które uczą się szybko. Innym sposobem jest wykorzystanie przez pewien czas robota jako stacji paszowej. Wtedy krowa wchodząc dostaje porcję mieszanki i nie jest dojona. Zwierzęta po krótkim czasie orientują się, że warto być w tym miejscu. Stąd też kluczową rolę odgrywa smaczna i wysokiej jakości mieszanka uzupełniająca, która ma uatrakcyjnić pobyt i motywować do kolejnych wizyt.

Planując zakup trzeba wiedzieć, że jedno urządzenie jest w stanie obsłużyć średnio ok. 60 krów z pewnym zapasem, ale warto ten zapas zostawić i nie starać się w 100 proc. obciążać sprzętu.

Ważnym kryterium wyboru marki robota jest bliskość profesjonalnego serwisu. Każde

urządzenie, mimo że podpięte do sieci internet za pośrednictwem stałego łącza jest na bieżąco monitorowane przez pracowników firmy sprzedającej sprzęt. Jednak w przypadkach, gdy system generuje komunikat alarmowy ważny jest czas reakcji oraz faktyczne pojawienie się specjalisty.

Zarys inwestycji należy przygotować pod okiem specjalisty z firmy sprzedającej urządzenia, który szczegółowo poinformuje i zaplanuje jak można zaadaptować budynek lub też wykonać nowe pod inwestycję i oszacuje całkowity jej koszt.

Szczegóły techniczne, dodatkowe urządzenia, pakiety serwisowe itp. elementy oferty są w gestii pracowników firm, z którymi hodowca powinien się spotykać i przedstawić swoje oczekiwania.

Czynnik ludzki

Gdy zapytamy hodowców, którzy korzystają z robota udojowego, jakimi przesłankami kierowali się podczas wyboru urządzenia i systemu doju słyszymy, że głównym czynnikiem są ludzie. Brak możliwości zatrudnienia wykwalifikowanych osób, na których można polegać to podstawowy problem. Robot nie eliminuje ludzi, gdyż nie może się bez nich obejść, ale zmniejsza ich nakłady pracy.

Ludzie nadzorujący pracę urządzenia muszą posiadać odpowiednie doświadczenie oraz wiedzę, a także wykazać się zdolnością przewidywania sytuacji, które mogą się zdarzyć. Każdy z nich musi obserwować co się dzieje ze zwierzętami oraz jak funkcjonuje cały system.

Sprzęt, z którym pracują wymaga doświadczenia i ciągłego kształcenia się. Niezbędna jest wiedza techniczna oraz

Nadmiernie długa sierść na wymieniu może powodować załamywanie się wiązki lasera naprowadzającego Fot. www.fotoferma.pl

GDZIE NAS SZUKAĆ?

REDAKCJA I REKLAMA

Anna Uranowska

tel. (89) 539 74 73
fax (89) 539 76 20
a.uranowska@rolniczeabc.pl

rolnicze abc

Następne wydanie
11 lipca

Zapraszamy

znajomość obsługi programów komputerowych. Szybkość i ilość oddanego mleka z każdej ćwiartki wymienia, ilość komórek somatycznych i ilość dojów na dobę, ilość pobranej mieszanki, itp. na bieżąco spływają do komputera i są szczegółowo analizowane i wyświetlane na monitorze. Dlatego tak ważne jest zaprzyżyczenie się z komputerem oraz umiejętność oceny stanu poszczególnych sztuk.

Żywienia zwierząt

Najczęściej wykorzystywanym systemem żywienia krów z udziałem stacji paszowej zamontowanej na stanowisku robota udojowego jest system PMR. Krowy otrzymują dawkę na stole paszowym na pokrycie określonej ilości produkcji mleka. Pozostałą część tzw. „premię” kalkulują komputer uwzględniając dni laktacji, ilość wydojonego mleka, częstotliwość podejść do doju oraz wiele innych.

Co jest szczególnie ważne i godne podkreślenia, to że krowy powinny mieć swobodny dostęp do pełnego stołu paszowego. Dlatego oprócz przygotowania i wysypania wymieszanej dawki PMR, bardzo ważne jest częste podgarnianie, tak by stymulować zwierzęta do pobierania.

Zanim zakupisz robota

- Należy zdobyć jak najwięcej informacji, zapoznać się ze wszystkimi ofertami i dopasować system utrzymania zwierząt do własnych potrzeb i możliwości obiektu.
- Stado należy budować z wyprzedzeniem pod kątem systemu doju, który masz zamiar wybrać. Należy wziąć pod uwagę takie cechy jak: temperament zwierząt, mocne nogi, dobre wymię.
- Właściciel obiektu oraz obsługa nie powinna bać się komputera i systemów informatycznych. Każdy na fermie powinien pracować z komputerem i wiedzieć, o czym on nas informuje.
- Oczywiście jest również zastosowanie doskonałej jakości własnych pasz objętościowych, na bazie których komponowana jest dawka żywieniowa PMR (Partly Mixed Ration – dawka częściowo wymieszana) na stoły paszowe oraz bardzo dobra i smaczna, zachęcająca do wejścia krów do robota, mieszanka paszowa uzupełniająca.
- Najlepsze sztuki o istotnych dla nas cechach staramy się inseminować tak, aby mieć dużą pewność, że otrzymamy jałówkę z dobrymi cechami, która da nam kolejną produkcję. Dlatego do krycia krów wybieramy nasienie najlepszej jakości.
- Profesjonalny serwis to podstawa sukcesu, więc koniecznie musi być blisko i reagować błyskawicznie.
- Słuchać i analizować to, co inni bardziej doświadczeni mają do powiedzenia. Czytać i szukać wiedzy, gdyż inwestycja i zmniejszone nakłady pracy opłaca się.

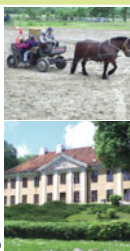
REKLAMA

ZAPRASZAJĄ NA
Dzień Woźnicy
Smolajny - 17 czerwca 2012

8:00 Polowa Msza Święta

Konkurencje: Czempionat klaczy rocznych,
Konkurs powożenia bryczką,
Konkurs zrywki drewna,
Konkurs zwózki słomy.
Zakończenie „Dnia Woźnicy 2012” i ognisko

26120tpn-a-M

REKLAMA

PPHZ „Ziarn-Pol” Sp. z o.o.
Działamy na rynku od 1998 r.

Oferujemy:

- całoroczną kontraktację zbóż, rzepaku, strączkowych
- skup zbóż z możliwością odbioru od Producenta
- sprzedaż środków do produkcji rolnej:
 - nawozy azotowe i wieloskładnikowe
 - nawozy dolistne
 - materiał siewny
 - komponenty paszowe
- sprzedaż paliw (oleju napędowego i opałowego) z dostawą do Klienta
- wynajem powierzchni magazynowej – 12 000 m²

Elewator Górki 22B, 82-500 Kwidzyn, tel./fax 55 261 28 55

- Dział AGRO, tel./fax 55 261 00 06

- Dział PALIW, tel./fax 55 261 00 07

Elewator Dąbrowka 18, 14-240 Susz, tel./fax 55 278 78 58

Zadzwoń – przyjedziemy!

www.ziarnpol.pl

108112otbr-A-S

PRZEDSIĘBIORSTWO

ROMANOWSKI

McCORMICK

Wyłączny importer ciągników w Polsce

WIELKA MAJÓWKA W DWORKU ROMANOWSKI

Pokazy sprzętu rolniczego, koncerty zespołów Szafa Gra, Summer Music z Wilna oraz występ kabaretu Jurki i przede wszystkim wspólna biesiada – takie atrakcje czekały na uczestników Wielkiej Majówki, która odbyła się w Dworcu Romanowskich w Sułowie.

Licznie przybyli goście mogli uczestniczyć w pokazach sprzętu rolniczego McCormick, JBC, Hardi, Khum, Horsch oraz lustracji poletek chronionych systemem firmy Basf.

Wśród klientów Przedsiębiorstwa Romanowski, jak co roku, rozlosowano również wiele atrakcyjnych nagród, w tym nagrodę główną toyotę yaris.

Liczne atrakcje przewidziane dla uczestników, także tych najmłodszych, oraz doskonała organizacja imprezy budziły podziw przybyłych gości. miron

ZAPEWNIAMY SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY ORAZ STAŁY DOSTĘP DO CZĘŚCI ZAMIENNYCH. OFERUJEMY CIĄGNIKI ROLNICZE I SADOWNICZE O MOCY OD 35 DO 230 KM

Sędławki 24, 11-200 Bartoszyce, tel. 89-762-17-38, fax 89-762-66-15, magazyn części zamiennych 89-762-17-39, www.romanowski.pl

75412arzb-a-w

Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego

KALCHEM

Sprzedaż Maszyn Rolniczych
Serwis - Części Zamienne

PHZ KALCHEM Sp. z o.o.

Wielki Głęboczek 150, 87-313 Brzozie, woj. kujawsko-pomorskie

e-mail: biuro@kalchem.com.pl, tel.: 56 49 358 40

Rolnictwo

sprzedam	kupię
LOSZKI, knury hodowlane, transport GRATIS, 608-59-14-74.	KUPIĘ zboże, rzepak, kukurydzę, bobik, 609-521-837.

!Ubojnia

←
KUPI

BYDŁO WYBRAKOWANE

na wagę żywą lub WBC.

• Knury, maciory •

Płatne gotówką 662-105-371

Odbiór w dniu zgłoszenia.

PPHU Mirtrans Płoskinia, tel. 55 243-13-10, 600-254-100, 600-254-200

Dodatkowy RABAT na maszyny popokazowe

Kombajny: AF 9120, AF 8120, AF 7120, AF 5088
 Quadtrac 600, Steiger 450, Magnumy 340, 290, 260

Pumy Multicontroller: 200, 170, 215, **Pumy CVX:** 170, 200, 225, 230

Maxxumy 115MC, 125 X-Line, Steyry: 4110 Profi, 6125 Profi

CASE IH STEYR HORSCH **LEMKEN** **YAMAHA** **IRTY** **MASCHIO** **GASPARDO** **WEIDEMANN** **AGRIAL** **PICION** **agrial**

ROLTOP

maszyny rolnicze i komunalne

www.roltop.pl

201 lat
doświadczeń
i wspólnych
osiągnięć
w rolnictwie
1992-2012

PERKOZ PARTS
S K L E P O N L I N E

www.perkozparts.pl
sklep internetowy

Części do maszyn rolniczych
w zasięgu ręki

WE DWOJE

Drodzy Czytelnicy, rubrykę naszą dedykujemy wszystkim poszukującym swojej drugiej połowy wśród osób mieszkających lub chcących zamieszkać na terenach wiejskich. Jak zamieścić swój anons lub wysłać list?

Wystarczy wypełnić i wysłać zamieszczony poniżej kupon, w którym należy napisać hasło ogłaszającego się (np. KAWALER Z MAZUR) i numer rubryki. W tym wydaniu jest to numer 11/2012. Należy też pamiętać, by do listu załączyć znaczek pocztowy za 1,55 zł. Ogłoszenia są bezpłatne, ale muszą być napisane na kuponie zamieszczonym poniżej. Listy związane z naszą rubryką, należy wysłać na adres redakcji: „Rolnicze ABC”, ul. Tracka 5, 10-364 Olsztyn, z dopiskiem: We dwoje. W razie pytań zapraszamy do kontaktu telefonicznego pod numerem 89 539 76 48. Następne wydanie kącika matrymonialnego w „Rolniczym ABC” 11 lipca. **Jadwiga Gliniewicz**

 Panowie WE DWOJE NR 11/2012

PANOWIE PONIŻEJ 30 LAT
SZCZERY KAWALER
(29/172/75) Niezależny mieszkaniowo,
pracujący, szczery i uczciwy, poważnie
myślący o życiu, pozna panią, może być
z dzieckiem, z Giżycka lub okolic.

PANOWIE 31-45 LAT
PRACOWITY KAWALER
(44/170) Zmotoryzowany, katolik,
uczciwy, poważnie myślący o życiu we
dwoje, poznam panią o dobrym
sercu, pani może być z dzieckiem,
chętnie z Bartoszczykiem lub okolic. Cel –
stały związek.

PANOWIE 46-60 LAT
MIESZKANIEC SUWAŁK
Jestem 50-letnim wdowcem, szczupły, 175 cm wzrostu, poznam panią szczupłą, o dobrym sercu, sympatyczną.

SYMPATYCZNY KAWALER
Zmotoryzowany, bez nałogów, katolik, uczciwy, poważnie myślący o życiu we dwoje, pozna panią o dobrym sercu, bez nałogów, czułą i miłą, do lat 45.

ROZWIEDZIONY
Po 50-tce, jestem samotny po rozwodzie, mieszkam w małej miejscowości blisko Olsztyna, poznam panią w odpowiednim wieku.

Z SUWAŁK
Jestem 50-letnim wdowcem, poznam panią szczupłą, o dobrym sercu.

RYBA
Po 50-tce, wolny, niepalący, uczciwy, wykształcenie średnie techniczne, niezależny finansowo, uprawiam żeglarsstwo, posiadam wiele aktywnych zainteresowań, lubię wieść, poznam panią szczupłą, o dobrym sercu.

SZATYN Z PISZA
Katolik, niepijący, niepalący, wysoki, rencista, po 50-tce, poznam panią sta-
teczną, domatorkę, uczciwą, wierną,
do 62 lat. Cel – stały związek.

PANOWIE POWYŻEJ 60 LAT
PO 60-TCE
(61/170/70) Mieszkam na wsi, posiadam domek, jestem rencistą, poznam panią w swoim wieku, lubiącą ciszę

i spokój, a także wieś, domatorkę,
uczciwą, która nie szuka przygód.

SKROMNY
(62/171/80) Rozwiedziony, spokojny,
domator, mieszkaniec uroczej wsi,
pozna atrakcyjną panią. Posiadam do-
mki z piękną działką. samochód.

EMERYT Z OSTRÓDY
(170/94) Samotny, bez nałogów, niekonfliktowy, dobrego serca, niezależny, pozna pania w swoim wieku.

SAMOTNY WDWÓWIEC
(72/172/80) Emeryt, kierownik mecha-
nik, szczupły, sympatyczny, zadbane,
opiekuńczy, z własnym M, bez zobowią-
zań, niezależny finansowo, poznam
miłą panią, samotną emerytkę, z włas-
nym M, do lat 70, wzroszcie 166 i wadze
80 kg. Zamieszkanie do uzgodnienia.

OPIEKUŃCZY
(75/176/82) Niezależny, spokojny, bez
nałogów, lubi taniec, przyrodę, zwie-
rzęta, wielbiciel malarstwa i sztuk pię-
knych, poznam panią spokojną, opie-
kuńczą, wesolą, o dobrym sercu
i podobnych zainteresowaniach. Cel –
stały związek lub przyjaźń.

 Panie

PANIE 31-45 LAT
SZCZUŁA BRUNETKA
(40/160) O brązowych oczach, miłym wyglądzie, lubi przyrodę i szczerść, pozna pana do 50 lat, szczerego, z mieszkaniem.

PANIE 46-60 LAT
UCZCIWA
Zgrabna, niepaląca, zadbana, ceniąca ciepło domowego ogniska, o dobrym sercu, pozna pana w wieku 55-61 lat, który nie szuka przygód.
SKROMNA Z OSTRÓDY

(49/176/83) Wdowa, domatorka, pa-
ląca, na rencie, katoliczka, bez zobo-
wiązań, nie szukam przygód, poznam
pana bez problemu alkoholowego,
cenie miłość, wierność, szacunek, za-
ufanie, uczciwość.

BRUNETKA
(55/172/88) Jestem bardzo samotna
po rozwodzie, poznam pana wolnego,
w zbliżonym wieku.

SZCZUPLA WDOWA
Bez nałogów, niezależna, poznam

pana bez zobowiązań, chętnie zmotoryzowanego, w starszym wieku.

Z LUDZBARKA

Po 50-tce, wolna, niezależna finansowo i mieszkaniowo, bez nałogów, bez zobowiązań, niepaląca, z poczuciem humoru, szczupła, cenię spokój i ciepłą domową atmosferę, brak mi tylko odpowiedzialnego, zwyczajnego, ciepłego i prawnie wolnego partnera, z którym mogłabym godnie przejść przez dalsze lata życia. Mogę zmienić miejsce zamieszkania.

POGODNA
(58/164/60) Z Olsztyna, o miłym wyglądzie, wychowana na wsi, bez nałogów, niezależna finansowo i mieszkaniowo, pozna uczciwego pana w zbliżonym wieku, bez nałogów.

OPTYMISTKA
(58/155/58) Wdowa niezależna, emerytka, bez nałogów, lubię spacerować z kijkami, rower, poznam pana, dobrego przyjaciela, bez nałogów, uczciwego.

**PANIE POWYŻEJ 60 LAT
Z OKOLIC ŁAWY**
(61/160/58) Wdowa niezależna finansowo i mieszkaniowo, z poczuciem humoru, pracowita, o dobrym sercu, pragnie poznać wdowca w przybliżonym wieku, o dobrym sercu. Cel – stały związek.

WANDA
(67/165/65) Wdowa, szczerą, tolerancyjną, z poczuciem humoru, lubi taniec, spacerować, książki i pracę na działce, poznała pana o podobnych zainteresowaniach, bez nałogów, zmotoryzowanego.

ISIA
(170/80) Samotna, bez zobowiązań, niezależna mieszkaniowo i finansowo, pozna kawalera lub wdowca, do lat 65, bez nałogów, z własnym M, chętnie zmotoryzowanego. Cel – stały związek.

WDOWA ZE SZCZYTNA
70-letnia pozna pana w wieku powyżej 70 lat, z poczuciem humoru, szczerego, uczciwego.

<i>We dwoje</i> Nr 11/2012 hasło	Imię i nazwisko adres nr PESEL rok urodzenia treść zgłoszenia (maksimum 30 słów)..... -Powyższe dane do wiadomości redakcji własnoręczny podpis
---	--